

แนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยที่เข้าข่ายสงสัยไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ A (H1N1)

ผู้ป่วย Influenza-like illness: มีไข้ >38°C. ร่วมกับ ไอ เจ็บคอ
(อาจมีอาการอื่นๆ เช่น คัดจมูก น้ำมูกไหล ปวดเมื่อย อาเจียน ท้องเสีย)

1. ผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง

1. สงสัยปอดอักเสบจากอาการ*หรือ CXR
2. ซึมผิดปกติ
3. กินไม่ได้หรือได้น้อยกว่าปกติอย่างชัดเจน หรือ มีภาวะขาดน้ำ
4. อาการโดยทั่วไปไม่ดีขึ้นเลย หลัง 48 ชม. ตั้งแต่เริ่มป่วย

- พิจารณาเริ่มไว้รักษาในโรงพยาบาล**
- ให้อาต้านไวรัส เร็วที่สุด โดยไม่ต้องรอผลตรวจไวรัส
- ส่งตรวจทางไวรัสเฉพาะกรณีเป็นปอดอักเสบหรือ รับไว้ในโรงพยาบาล
- พิจารณาให้ยาต้านแบคทีเรียถ้ามีปอดอักเสบ

- * อาการที่สงสัยภาวะปอดอักเสบได้แก่
1. หายใจเร็ว
 - อายุ < 2 เดือน RR > 60/min
 - อายุ 2-12 เดือน RR > 50/min
 - อายุ 1-5 ปี RR > 40/min
 - อายุ > 5 ปี RR > 30/min
 - เด็กโตและผู้ใหญ่ RR > 24 /min
 - หรือ 2. dyspnea /chest pain
 - หรือ 3. ฟังปอดได้ยินเสียงผิดปกติ
 - หรือ 4. SpO₂ at room air < 95% เมื่อมีอาการเหล่านี้ ให้ทำ CXR ทุกราย

2. ผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง

2.1. ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อโรครุนแรง¹

กลุ่มที่เสี่ยงมาก

1. หญิงตั้งครรภ์ โรคอ้วน
2. มีโรคเรื้อรัง เช่น
 - โรคหอบหืด โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคตับ โรคไต เบาหวาน
 - โรคที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ (เอดส์ มะเร็ง เอสแอลวี ฯลฯ)
 - ธาลัสซีเมีย (ไม่รวมพาหะโรค)
 - ความผิดปกติทางระบบประสาท รวมทั้งโรคลมชัก
 - อายุ < 18 ปีที่กำลังกินแอสไพรินรักษาโรคอื่น (อาจเกิด Reye syndrome)

กลุ่มที่เสี่ยงน้อยกว่า²

- อายุ < 2 ปี หรือ > 65 ปี
- เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน และอยู่ในระดับปกติจากการรักษา
- ติดเชื้อ HIV ที่มี CD4 > 350/uL
- โรคระบบประสาทที่ผู้ป่วยรับรู้และดูแลตัวเองได้ดี ไม่มีปัญหาด้านการหายใจและการสำลัก

ให้ ยาต้านไวรัสโดยเร็วที่สุด

- ติดตามอาการอย่างใกล้ชิด
- ถ้าอาการรุนแรงขึ้นให้พิจารณาเริ่มไว้รักษาในโรงพยาบาล
- ส่งตรวจทางไวรัสกรณีรับไว้ในโรงพยาบาลหรือตามความจำเป็น

**ข้อบ่งชี้ในการรับผู้ป่วยไว้รักษาในโรงพยาบาล

เช่น ต้องการ intravenous fluid and electrolyte therapy, oxygen, close monitoring, เป็นผู้ที่มิอาจเฝ้าระวังต่อโรครุนแรง และไม่สามารถติดตามอาการอย่างใกล้ชิดแบบผู้ป่วยนอกได้, หรือ ตามดุลยพินิจของแพทย์

หมายเหตุ: จัดการให้มีการติดต่อทางโทรศัพท์ได้ หากไม่รับไว้ในโรงพยาบาล

2.2. ผู้ป่วยที่ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยงต่อโรครุนแรง

- ไม่ต้องส่งตรวจหาไวรัสไข้หวัดใหญ่
- แนะนำวิธีการดูแลที่บ้าน
- ให้ผู้ป่วยสวม mask
- ให้ยารักษาตามอาการ
- แนะนำให้กลับมาตรวจ (หรือโทร.ถาม) หากอาการไม่ดีขึ้นหลัง 48 ชม.
- ไม่ต้องให้ยาต้านแบคทีเรียถ้าไม่มีข้อบ่งชี้
- ไม่ต้องให้ยาต้านไวรัส (อาจพิจารณาให้ยาแก่ผู้ป่วยที่มีอาการน้อยแต่ต้องดูแลผู้ป่วยในครอบครัว)

ขนาดยา oseltamivir (ให้ 5 วัน)

น้ำหนักตัว/ อายุ	ขนาดยา
>40 กก.	75 มก. bid
>23 - 40 กก.	60 มก. bid
>15 - 23 กก.	45 มก. bid
อายุ > 1 ปี, <15 กก.	30 มก. bid
6-11 เดือน	25 มก. bid
3-5 เดือน	20 มก. bid
< 3 เดือน	12 มก. bid

Adult: CrCl 10-30 mL/min: 75 มก. OD
CAPD: 30 มก. สลับวันละครั้ง
Hemodialysis: 30 มก. ทุก 2 รอบ HD

คำแนะนำสำหรับผู้ป่วย

1. หากมีอาการป่วยไม่รุนแรง เช่น ไข้ไม่สูง และรับประทานอาหารได้ สามารถดูแลอาการด้วยตนเองที่บ้านได้ ควรให้พาราเซตามอลเพื่อลดไข้ (ห้ามใช้ยาแอสไพริน)
นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ
2. หยุดเรียน หยุดงาน จนกว่าจะหายเป็นปกติ และหลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่นหรือออกไปในที่ชุมชน เพื่อลดการแพร่เชื้อ
3. ใช้กระดาษทิชชู ผ้าเช็ดหน้า ปิดปากและจมูกทุกครั้ง ไอ จาม ล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือใช้แอลกอฮอล์เจลทำความสะอาดมือและสวมหน้ากากอนามัยเมื่อจำเป็นต้องอยู่กับผู้อื่น
4. ควรให้ผู้ป่วยแยกห้องเป็นสัดส่วน และอยู่ในที่มีอากาศถ่ายเทได้
5. หากอาการไม่ดีขึ้นเช่น ไข้สูง อ่อนเพลีย ไอมากขึ้น เจ็บหน้าอก เหนื่อย อาเจียนมาก รับประทานอาหารได้น้อย ซึม เป็นต้น ควรรีบไปพบแพทย์
6. ผู้ดูแลผู้ป่วยควรล้างมือบ่อยๆ หรือใช้หน้ากากอนามัย
7. ผู้มีโรคประจำตัว เช่น โรคปอด หอบหืด เบาหวาน โรคไต มีครรภ์ โรคอ้วน กินยากดภูมิต้านทาน ต้องแจ้งให้แพทย์ทราบทันที

คำแนะนำสำหรับประชาชนทั่วไป

1. ล้างมือบ่อยๆด้วยน้ำ และสบู่ หรือใช้แอลกอฮอล์เจลทำความสะอาดมือ
2. ไม่ใช่สิ่งของ เช่น แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ ช้อนอาหาร ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น ร่วมกับผู้อื่น
3. ไม่ควรคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการไข้หวัด
4. กินอาหารที่มีประโยชน์ เน้นผัก ผลไม้ นม ไข่ ทานอาหารปรุงสุกใหม่ๆ และใช้ช้อนกลาง นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. ควรหลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนแออัดและอากาศถ่ายเทไม่ดีเป็นเวลานาน โดยไม่จำเป็น
6. ผู้มีโรคประจำตัว เช่น โรคปอด หอบหืด เบาหวาน โรคไต มีครรภ์ โรคอ้วน ทาลัสซีเมีย ภูมิต้านทานต่ำ ตั้งครรภ์ อายุต่ำกว่า 2 ปี หรือมากกว่า 65 ปี เป็นหวัด ต้องพบแพทย์ทันที